

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimecres 6 de Juliol de 1898

Num. 3.588

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Reus, un mes. Ptas. 1
en provincias trimestre. 3'50
Extranger y Ultramar. 7
Antunes, à preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

ENTS DE SUSCRIPCIÓ
En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciudad y de fora.
En Barcelona, litografia «Toré, carrer Junquera, 6.
No se retornan los originales para que no se publiquen.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

Lo corredor de Comers

D. JOAN LLAURADÓ Y PRATS

ha trasladat sa habitació y despíig Arrabal de Santa Anna núm. 14, pis primer, al carrer de la Concepció núm. 1, pis primer. — Reus.

SECCIÓN DOCTRINAL

Lo catalanisme

y la prempsa inglesa

D'un quant temps á questa part los grans periódichs inglesos fixan sovint sa atenció, no ja solzament en las cuestions de gran trascendència perá Espanya en general, sino en las necessitats, sentiments y aspiracions de Catalunya. Las diferencias importants entre questa y les terras restants de la Península ibérica; son modo especial d' apreciar segons sa propia manera de sentir y los interessos peculiares las cuestions generals del Estat espanyol, y principalment la de la guerra; y per si'l moviment de reivindicació de la personalitat política de Catalunya no han escapat á la prempsa més ilustrada del mon, tant different baix tots conceptes de la de major circulació de Madrid y provincias que no sab dir més que ximplerias ni acusa més que ignorancies imperdonables respecte de las cuestions més trascendentals y que per essérlos hi plantejades, materialment al devant, millor hauríam de co-neixer.

Ja fa algun temps, ab motiu de haver estat á Barcelona l' corresponsal que te a Espanya l' popular periódich inglés *The Daily Mail*, de Londres, publicà aquest datos interessantíssims referents á la importància de Catalunya dintre d' Espanya, á ressentiments respecte de Castella, á sa opinió sobre la guerra ab los Estats Units, els perjudicis que la seva continuació li reporta. Ab lo títol de la «Manchester d' Espanya» escrigué l' ilustrat periodista mister Wilfred Pollock un hermos article parlant de la riquesa é industria de Barcelona, de la prosperitat general de Catalunya que contrasta ab la decadència d' Espanya, de la magnífica situació de la nostra capital, de la importància dels complets anarquistas, del consantí general per la guerra, dels perills que la seva continuació portarà; pero lo més interessant d' ell, es, á no dubtar-ho, las indicacions que fa respecte á la actitud en la història y en la actualitat de Catalunya respecte de Castella, així com respecte á las pocas simpatías que aquí tenen los Goberns de Madrid, fent algunes curiosas observacions sobre l' aspecte diferent què presenta la nostra gent respecte de la del restant d' Espanya, fixantse, entre altres coses, en las donas que, din, eporten rara vega da la mantellina. Fora de la iglesia, efegeix, las seyyoras portan sembreros á la moda francesa, y las donas del poble van sense res al cap, cubert només per lo cabell, pentinat alt d' una manera casi japonesa. «Los inglesos, quinas noticas d' Espanya, segueix di- hent, se fundan principalment en datos d' épera cómica ó en las relacions que han llegit sobre las cigarretas de Sevilla, s' quedarian maravellats veient las travalladoras de Barcelona, quina apariencia personal records més lo tipo francés que l' espanyol, si be las seys maneras modestas y aspecte atractiu fa que se les pugui comparar favorablement y recordar las d' Inglaterra».

La que paga més contribució de la provincia FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Més endavant, tos los grans periódichs inglesos, lo mateix *«Daily Mail»*, *«The Times»*, *«The Daily News»*, *«The Morning Post»*, *«The Standard»*. *«The Daily Telegraph»* y tants altres, publicaren extractes molt ben fets del Manifest de la Junta Permanent de la «Unió Catalanista» à favor de la pau, el qual concedian la deguda importància.

Pero posteriorment, en un d' aquests grans periódichs de Londres, en *«The Daily Telegraph»*, que es dels més ben informats y de major circulació de tot lo mon en que s' parla anglès, hi hem trobat ab la natural sorpresa y consegüent satisfacció una llarga correspondencia de Madrid, en que s' hi fan atinades consideracions sobre la situació política y econòmica d' Espanya, considerant las tendencias regionalistes com las més importants y més seriosas.

Comensa l' corresponsal, tent notar qu'ls politichs conservadors no inspiran gran confiança perque no volen ocupar lo poder fins que 'ls liberals hajin fet la pau quinas responsabilitats tractan de refugir; que tant lo Gobern com lo poble desitjan aquí ardament la pau, pero que hi ha duptes respecte al moment més oportú pera negociarla; y que 'l parti liberal està prou present en el poble, y que 'ls seus sentiments del poble en quant se refereix á la pèrdua de las colonias; de la situació econòmica del pais ab los perills d' esvalots per la misèria, no obstant y la extraordinaria frugalitat del poble espanyol. Parla després incidentalment de lo descuidada que está á Espanya la instrucció pública y l' abandono, en que, fora de dues regions, estan los mestres d' escola, extenent-se després en llargues consideracions sobre las consecuencias de la guerra, que ja s' deixan sentir per tot arreu, pero especialment en las plassas mercantils per la extraordinaria paralisió dels negocis, afirmant, com ho fan tots los extrangers que venen ara á Espanya, l' divorci complet existent entre la ficticia opinió real y verdadera dels elements productors y travalladors que no desitjan més que viure en pau pera desenrotillar las fonts de riquesa del país.

Pero inmediatament, després d' això apareix en la correspondencia un párrafo verdaderament interessant que no podém menos de traduir integrament. Diu aixís:

— «D' uns quants dies á questa part ha entrat en joch un nou element per la publicació d' un manifest dirigit al pais à favor de la pau, per part del «Consell General de la Unió Catalanista». Catalunya es una important província de Espanya que posseheix costums tradicionals peculiares y quin poble està caracterisat per rasgos molt diferents dels dels altres espanyols. Lo català es un poble pràctic, ab sentiments é iniciatives, y la seva capital, Barcelona, es un testimoni eloquent dels seus esforços. La Unió en cuestió comprén la prempsa y las principals casas de comers de la província y son manifest à favor de la pau està escrit en un llenguatge enèrgich que representa 'ls sentiments de tota la població. Pero fins aquí hi trobem una tendència política amagada que solzament los iniciats poden comprender. En pocas paraules se tracta de lo següent. En la actualitat molts dels espanyols que s' prenen interès per la política estan cansats de permetre que divuyt millions d' habitants no serveixin més que de pepesta pera 'l poder de politichs desprestigiats, quins únich talents sembla que consisteixin en malgastar los recursos del pais, tot mantenint al poble en un estat de vergonyosa ignorància y d' entretengut desenrotilllo intel·lectual. Hi ha un moviment general á la Península pera poser fi, costi lo que costi, á aquest poch falaguer estat de cosas. Mentre los uns parlen de Don Carlos

com á salvador, y altres tenen la ilusió de la República, la gran majoria està á favor d' una descentralisació extensa fins á un federalisme á la suïssa. Aquests dinhen, ab molta rahó, que la població d' Espanya es heterogènea. Cada província te la seva població propia, las seves propias tradicions sos dialectes propis son propis interessos econòmichs, en cada una d' aquests petits Estats havia tingut en altres tems, un Gobern propi, ab lo que prosperavan. Lo mateix sistema es necessari y serà eficàs are. Federalisme o tradicionalisme es lo nom donat á oquest moviment polítich quin principal centre de propaganda es Catalunya. Lo manifest de la «Unió Catalanista», á favor de la pau, no es, donchs, més que un document polítich defensant indirectament la descentralisació del Gobern y un sistema federalista. A las Provincias Bascongadas las mateixas aspiracions hi son sentides y expressadas, y tinc entés que á Andalusia y altres provincies també hi fan rapidament camí.»

No es veritat que, malgrat algunes lleugeres inexactituds en que incorre l' articulista, hi ha una gran diferència en la manera d' apreciar las cuestions de interess per a Espanya y especialmente la del regionalisme entre l' periodista anglès y 'ls dels periódichs madrilenys? Un y altres desde Madrid, naturalment ab menys facilitat de datus l' extranger que 'ls madrilenys, aquell ab un cop d' ull se ha fet càrrec de la importància y significació del moviment catalanista, tan mal comprés y tractat tant sovint en ximple per los periodistas del país.

Per la nostra part creyem que als catalanistes ha d' animarnos y satisfernos molt veure en las columnes periódichs com lo *«Daily Telegraph»* apreciacions com las traduïdes respecte á la forsa, rahó y trascendència del nostre moviment, del que realment pot dirse que 'ls mateixos que més directament hi intervenim no 'ns doném prou compte del vol que pren y de la simpatia ab que es seguir,

LLUIS DURÁN Y VENTOSA.

La guerra y la prempsa

Perque no se 'ns cregui sols y no se 'ns insulti més de mals patriotas en la campanya que sempre hem fet contra la prempsa de gran circulació, que es una de las causes més grans de nostras desventures, traduïm ab gust l' article que segueix, degut á un militar distinguït, á un dels perits més entesos en aquestas matèries, que avuy té Espanya:

La prempsa de gran circulació comensa á notar, y á sentir, cert desvíu y fins irritació del públic contra ella, y 's queixa més ó menos explícitament de lo que li sembla soberana injustícia, quan en realitat es suauissim fallo comparat ab los motius reals y efectius, á que han donat lloc.

No cab major disfressament de la veritat, que 'l que nostres grans periódichs—ab comptada excepció—han posat á la que 's referia als medis de guerrejar de nostre adversari. Jamay he comprés l' objecte, que si en molts cassos podia disculpar la ignorància, en altres era pres ab plena conciencia de que s' estava dihent al poble lo que era fals. Rebaixar al enemic, ab qui 's va á lluitar, es rebaixar igualment lo mérit de la victòria, si s' alcanse; es augment lo baldó ó la coissor de la derrota, si se sufreix. En tot cas sembla que es donar à qui no 'l té; es parodiar aquell célebre ditx vulgar «us, á ellos, que son pocos y van huyendo».

No's queixi dousc la gran premsa, si'l públich, a mida que va coneixent la veritat pura, s'enfada ve-yentse enganyat.

**

Se començà fent creure al públich espanyol que la marina yankee era poc menys que res; lo que més concedia alguna superioritat material, ja en tonelatge, ja en calitat, però tal superioritat estava més que com-pensada, segons nostres «jingles», per la nulitat tècnica de les tripulacions, desde l'almirall fins al últim marinier.

Periódichs, que avuy se donan ayre de grans profetas marítims, aculliren ab críts d'alegria aquell famós telégramma d'en Montojo: «Salgo á alta mar á esperar la escuadra de Dewey». No sabian lo que era la flotilla nostra y lo que era la escuadra americana? Puig si ho ignoraven, atrassats anavan pera ilustrar el públich; y si ho sabian, devian posarse á tremolar pensant en lo que succeiria. També jo escrich en periódich de gran circulació, á diari, y sobre la guerra; en ell consta que llu y d'entusiasmarme ab lo famós telégramma, veig dir modestament que no creya que estés ben interpretat, y que nostra escuadra gracias si podia resistir al emparr de baterias de terra. Per equestas y altres manifestacions tan francesas, per escrit y orals, veig passar allavors poch'menos que per yankee.

**

Se necessitava esser cego per no veure que per mar no podiam lluytar ab los americanos; per terra era altra cosa, puig els no estaven preparats pera la guerra; pero també en aquest punt se cometieren lamentables exageracions, que era influeixen extraordinariament en lo pessimisme de la opinió.

Aquí s'donavan, com articles de fé, totas las mètidas, y tots los infundis, que sens dubte y ab gran astucia deixava corre'l Gobern yankee respecte á las naturals lentituds y dificultats de la movilisació de son exèrcit de terra. Aquí era cosa averiguada, que regiments entiers d'infanteria tenien cinqu'fusells per mil soldats, ó que en los de cavalleria los cavalls eran dos per cada cent genies; que en los campaments los soldats despullass lluytan y's degollavan segons eran blancks ó negres, amén de morir com xinxes de tam y de necessitat.

Pero la veritat es que jo que porto molts anys de honrosament seguida vintidós anys, també m'he emportat un rasco; lo de veure en disposició d'embarcar y desembarcar á Cuba sobre quaranta mil soldats americanos, sino excelets, prou bons pera provar ses armas ab nostras bravas y aguerridas tropas d'aquell veterà exèrcit. Si a m'm'ha semblat això extraordianari, sens haver cregit mai las tontefias telegràficas espanyolas y americanas, quin efecte deu haver causat en lo públich, que no sabio que son los oficials educats á West-Point, que no sab los elements materials ab que comptau los arsenals americanos; que per no saber tot això tenia per article de fé que home yankee de'embarcat seria home al agua, en lo sentit material de la frase: «que si el està espaiat lo sigüent vot més

**

«En un periódich del matí se din que 'ls barcos yankees que poguessin venir contra la Península no passaren l'Estrat per temor als canons de la plassa de Ceuta. No es lo mal que diga semblant absurdio un per iòdich; al si y al cab altres iguals se'n han dit. Lo mal es que 'l vulgo ho cregi com article de fé, y si'l dia de demà passés l'Estrat una escuadra yankee, incòlume, sens donar-se un ardit per los canons de Ceuta, aqueix vulgo demanerà l'cástich del comandani general de la plassa.

Per la part mes estreta del Estrat hi ha 22 kilòmetres de costa á costa, y un barco que navegués al mijí, es dir, a 11 kilòmetres dels canons de terra, tindrà ab prop de treynas la probabilitat de rebre un projectil de cada 200 disparos ab los millors canons coneguts, y si 'l barco fos acorassat, la imputual seria absoluta pera sa eficacia marítima.

Ni Ceuta ni Gibraltar dominan l'Estrat per sa artilleria, soi simplement garitas desde las que 'ls barcos espanyols ó anglesos vigilan lo pas pera impedirli. Les garitas tenen artilleria pera defensar-se á si mateixes y als barcos que en elles s'aparten, no pera impedir que l'Estrat sia navegable. Seuse barcos de guerra, Gibraltar, Tarifa, Ceuta y Tanger son tan inofensius pera la navegació del Estrat com Madrid y Carabanchel.

Lo que importa ara, si's tem que 'ls yankees, vin-guin, es fortificar, ó millor dit artillar Punta Garneró, puig desde ella s'ofendria á la escuadra yankee, si aquesta intençion aran a pendre carbó ó fer aygnada á Gibraltar. Ceuta, no tenint escuadra que resguardar,

sols pot defensar-se á si mateixa; y si no l'atacan, cap paper jugará en una guerra marítima.»

**

No; no's queixan los periódichs, de la reacció que s'observa en lo país, contra son equivocat mètode d'ajudar al patriotisme. La veritat, sempre la veritat, deu ser lo lema del periodista, es lo més digne, y a la llarga es lo més útil.

GENARO ALAS.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÒGICAS
del dia 5 de Juliol de 1898
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'obser-vació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'hu-mitat	PLUJA en 24 horas	AGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSE-R. par-ticular
9 m. 31	756 756	65 70	0'0	7'2	Ras	

HORAS d'obser-vació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS			
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 31	Sol. 40 Sombra 33	18 30	25	S. Cubul	0	2

Una y compleix avuy que nostre bon amich lo Diputat Provincial D. Anton Serra, Pamies, sufri un dels colps mes terribles de la vida, ab la mort de son simpàtic germà D. Joan, sobrevinguda en la primavera de sa edat, al que idolatrava entranyablement no sols per los llassos naturals de familia sino per la unitat de miras y pensaments encarnats entre 'ls dos germans dels que s'podia dir que constitueian una sola anima.

L'intens dolor que avuy per tant trist aconteixement lacera'l cor de nostre amich senyor Serra es extensiu á sa carinyosa esposa D.ª Maria Soler y á son respectable pare D. Joan Serra, á tots los cuales nos associem á son natural sentiment y 'ls hi desitjém la resignació més cristiana.

Pera conmemorar piement l'aniversari de dite mort la familia Serra ha disposat que totas las missas que se celebren en l'altar major de la Parroquial Iglesia de la Purissima Sanch, en lo dia d'avuy desde las nou fins a las doz, sian aplicadas pera s'fragis de l'ànima del final, á qual es exequias quedan invitats tots los amichs y relacionats del senyor Serra, quedant agrabit y donant les gracies á tots quants se dignin assistir á alguna ó algunas de ditas ceremonias.

La Publicidad de Barcelona, edició de la nit, ahir acullira en sa secció telegràfica la notícia de la probabilitat de que la escuadra de Cervera fos atrapada per los barcos yankees que l'embestiren al fonsar aquella l'bloqueig de Santigo.

Com lo Gobern de Madrid no més exerceix la censura, sense que acari aquest assumptu, la noticia de La Publicidad al ser coneguda á Barcelona, lo mateix que en aquesta ciutat produui un general defalliment en lo públich.

Si's reuneixen suficient número de servors regidors avuy celebrarà sessió de primera convocatoria l'Excm. Ajuntament.

Ahir signars tallers posaren la carn á 60 céntims la tartera tal vegada pera competir ab las que las venien á 70 céntims.

Haventse agravat la malaltia que sufreix D. Don-lors Grau y Company Via. de Esteve, germano politico de nostre amich l'ex-callede D. Cassimiro, s'va la tarda d'ahir li foren administrats los sagraments de la Eucaristia y Extremaunció.

D'esitjém que 'ls auxilis espirituals serveixin de confort á la malaltia y la decantin á la part de la vida si per disposició Divina li es convenient.

Hi tingut lo gust de rebre, acompañant de afec-tuosa dedicatoria, un libreto titolat «Rayolas», vers y prosa, original de nostre bon amich y notable poeta gallego en Eugeni Carré Aliao. Un altre dia ens ocu-parem del merit d'aquesta obra al tractar la personalitat literaria de son autor; per avuy rebri las nostres més afectuosas gracies.

Dit libreto, que es un hermos treball tipogràfic, ha sigut imprès en la tipografia de l'autor, Real, 30, en La Corunya.

En quan á la guerra estém á las foscas.

Un despaig de Nova York comunica'l text enter d'un telégramma enviat per lo general Shafter a McKinley, diu així:

«Fets dos mil presoners espanyols rebutejats fins á Santiago. Entrarem plassa dissépte.—Shafter».

En cambi 'ls parts oficials d'aquí ens parlen de arribades de reforsos y de que 'ls yankees van de recu-lada.

PERA DE SABADELL

Pera diumenge vinent s'anuncia en lo teatre de la en la societat «Juventud Reusense», lo benefici de la distingida actriu Srta. Esperanza Periu, ab lo celebrat drama del malograt Feliu y Codina «Lo Mas perdut» y un concert de llauts y guitarras.

Esperém que no faltará concurrencia á dita funció.

Llegim:

«Lo senyor Sagasta parlant ab varis de sos íntims, ha dit que no creu possible que 'ls yankees s'arribin á apoderar de Santiago de Cuba, pero que encara quant sisó succeixis no demanaria la pau».

En Sagasta no la demanarà, pero potser la demena-rán las circumstancies, quan lo país no puga fer més sacrificis ó l'imposin las potencias, sempre dispositas á intervenir en contra 'l débil pel benefici que 'ls pot reportar.

Retallém d'un colega de la província:

«Ha sigut nombrat Gobernador civil d'aquesta província don Alonso Roman Vega.

Suposém, no obstant, que avans de marxar lo se-nyor Aguado cridará á son despaig á nostres amichs de Roquetas, Amposta, Cenia, Godall y altres, pera despedirse d'ells y arreglar... lo demés.»

Un despaig de Washington diu que 'l secretari de marina ha donat novas ordres al comodero Watson pera fer preparatius de marxa cap á nostras costas.

Pot El Imparcial de Madrid anant fent bromas so-bre las bombas que 'ns hem de tirar, que sos redactors no hi aniran á cap port, com no han anat á cap dels que han bombejat á Cuba.

Avoy ó demá es probable que arribin á Barcelona, procedents de Porf. Said, los destroyers «Audaz», «Osado» y «Proserpina».

Se creu segur que permaneixerán allí algunes dies, sortint després per Cartagena.

Del programa d'un concert, que publica un diari molt patrioter, n'estrayém los següents números:

«5. «Gavota de los patos Estellés y Valverde (fill).»

«6. «Cavite» vals Astor.»

Es una idea deliciosa això de posar en solfa de vals los desastres nacionals y després tocarlos al costat de as pessas canallescas del gènere «chico». Més serietat y més conciencia de las coses, senyors.

Copíem de La Renaixensa:

«En lo coll de Moncada ha sigut assaltat lo carro d'una fàbrica de Sabadell, apoderantse 'ls ladres de dotze pessas de teixits.»

Sembla mentida que això passi en la província més poblada é ilustrada de la península y á las portas de la capital.

Se diu que 's fan treballs pera la agregació á Saha-dell del barri de la Creu Alta, que perteneix á Sant Pere de Tarrasa.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes espècies, en lo dia d'ahir, 854'88 pessetas.

Pedalejant

Per més que la actual època de guerres no siga la més apropiat de celebrar festas, quan aquestas s'organisen ab lo fi d'anar en ajuda del desvalgu, mereixen sempre generals simpatias.

Lo «Club Velocipedista» d'aquesta ciutat, que compta en son si ab valiosos elements pera emprendre una festa, ab molt bon acert se dona pressa en organizar unas carreras pera la festivitat del dia de Sant Jaume, quins productes se destinaran á la suscripció que hi ha oberta en nostra població per millorar la sort dels pobres soldats malalts ó ferits que retornan de les guerres.

Es de suposar que en la reunió que tingué lloc ahir en lo «Club», hi regnarà la major unanimitat de parers y la major animació y que per part de tots los ciclistas se procurarà que las carreras sian de las més lluitades que han tingut lloc en lo nostre Velòdromo.

En les carreres d'enguany serà molt fàcil que veiem en lo Velòdromo els ciclistes llühint lo distintiu dels unionistes catalans y es de creure que les banderes que onejarán à la entrada del local serà la catalana, si l'«Club Velocipedista» vol seguir lo camí que ja te recorregut y que ha donat per fruyt lo que s'constitúi-his la «Unió Velocipèdica Catalana».

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Quedan de manifest en la Secretaria Municipal en lo Negociat corresponent per lo terme de 15 dies, comptaders desde la publicació en lo B.O. d'aquesta provincial los repartos de las Contribucions rústica, pecuaria y urbana, per si les interessats desitjan examinarlos y produhir las reclamacions que en dret hi hagi lloch; passat dit plazo no s'admetterà cap protesta ni reclamació.

Lo que s'anuncia pera general coneixement.

Reus 6 Juliol de 1898.—L'Alcalde, Joseph Maria Borrás.

Registre civil

del dia 4 de Juliol de 1898.

Naixements

Jaume Salas Masquéf, de Joseph y Antonia. — Pilar Munté Teixidó, de Miquel y Purificació. — María Añqué Gusi, de Pere y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Antoni Castells Anjardo, 39 anys, Manicomio. — Pi-lar Sugrañes Anguera, 9 anys, Palma; 2. ob aquest febrer.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Llucia.

Sant de demà.—Sant Fermí.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entrades del dia 4

De Cette en un dia v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab bocoyys buyls, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatxadas

Pera Glasgow y esc. v. «Colón», ab carga general.

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», ab vi.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Silleiro», ab carga general.

Pera Liverpool y esc. v. «Benito», ab carga general.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	46'10	Filipinas	'
Exterior	56'20	Aduanas	'
Amortisable	58'	Cubas 1886	52'87
Frances	19'60	Cubas 1890	42'87
Norts	22'80	Obs. 6 0'0 Fransa	70'12
Exterior París	34'37	Obs. 2 0'0 »	37'
GIROS			
París	84'50	Londres	46'55

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptiat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

Nota.—Se reben adhesions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfan los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realissadas en lo dia d'ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'05	Cubas del 86	53'
Exterior	56'22	Cubas del 90	43'
Colonial		Aduanas	78'
Norts	22'85	Oblg. 5 n ^o Almansa	72'50
Frances	19'60	Id. 3 p ^o Fransa	37'12

PARÍS

Exterior	34'15	Norts	'
París	84'50	Londres	46'55

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa.

Descompte de cupons y compra de monedes d' or de tots los països.

Nota.—Aquesta casa s'encarrega de la adhesió de las obligacions al conveni de la Companyia de Tarragona á Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons vensuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Cambis corrents den lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Laurado Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dies fetxa.

» á 8 » vista.

París á » » » 84'50 operacions

Marsella á » » »

VALORS LOCALS DINER PAPER OPERACIONS

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense	750		
Industrial Harinera	500		
Banch de Reus	475		
Manufactura de Algodon	100		
C. Reusense de Tramvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

ANUNCIS PARTICULARS

SOCIETAT DE BRUDERS Y ADALSTEIN'S FASHION

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS

professora en parts, revalidada en la Facultat de Medicina de Barcelona, després de variis ensaigs practicats en aquell Hospital de Santa Creu te l'gust d'offerir sos serveys al públic

Carrer del Hospital, 33.—Reus.

Errors que deuen desvanexiers.

Cap remey, ja sia natura, pega, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebratats médicaas, així nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecanich, acompañat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiar en las benas ni en los braguers anomemats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que occuren per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contentar las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben col·locarlos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incòmoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguritat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económico, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniando aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d' espatlles.

Faixas hipogástricas pera corretjar la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llargs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 5.

Un despaig de Washington diu que l' almirant Sampson logrà forzar lo canal de la bahia de Santiago de Cuba, rompent lo foch sobre la ciutat.

L'entusiasm es grandissim en totas las capitals dels Estats nortamericanos.

—Telegraffian de Nova-York que en lo combat del dissapeste los insurrectes de Calixto García tingueren quatrecentas baixas.

Afegeix lo despaig de referencia que en lo combat de Santiago morí lo correspondal del periódich «The Journal», de Nova-York.

—S'ha rebut un importantissim despaig oficial de Santiago, qual primera part la censura m' impideix transmetre.

Afegeix lo despaig que arribá la columna Escario y que 'ls representants dels consulars anaren á conferenciar ab lo general americà demandant que otorgués una pròrroga al bombeig pera donar temps á que puguin abandonar la plassa los sùbdits extranjers, las donas y 'ls loys.

Lo que se yanki digué que no tenia inconvenient en accedir sempre que les forces espanyolas s' abstinguisen d' agredirlos.

L'apassament acaba lo 5, à las deu del matí.

En atenció als diplomàtics lo general Toral diu que 's conformà á admetre aquesta suspensió d' hostilitats.

—«El Liberal» ha publicat un extraordinari que el públich arrebata de les mans dels venedors.

La policia recull la fulla impresa, detenint als ex-penedors.

S'ha donat lo cas de que variis polissonts han pres exemplars del extraordinari de mans dels que haventlo comprat estaven llegintlo.

Això ha originat los altercats consegüents.

Lo públich està indignat per lo procedir de la policia.

—Es impossible comunicar las noticias que circulan, totas d' importancia.

En lo gabinet negre existien á las tres de la tarda, 1,600 telègramas detinguts d' ordre superior.

En telèfons, lo delegat gubernatiu talla las conferencies apena pretenim comunicar algunes de las moltes noticias que son ja del domini general.

En lo Gobern civil s'observan los síntomes preliminars per adoptar grans precaucions.

No's veuen per los carrers soldats ni tampoch oficiais.

—Lo secretari de Marina dels Estats Units ha celebrat, segons participan de Washington, una extensa conferencia ab Mr. Mac-Kinley.

L'acord més important que s'adoptà fou lo d'allistar inmediatament la escuadra que ha de posarse al mando de Watson, pera que emprengui sens perduta de temps son viatge á Espanya y procedeixi també ab promptint al bombeig d' alguns ports.

—Londres, 5.—Comunican de Washington que ab tota urgència sortiran ab destí á l' illa de Cuba 20,000 soldats expedicionaris.

Portarán gran número de canons y además moltes municions.

—En lo ministeri d' Estat s'ha rebut un extens despaig del Canadá que subscriví lo diplomàtic señor Dubose, en lo qual se confirmen les graves notícies que en aquesta cort son del domini públic y que la censura ns impideix transmetre.

Lo despaig del Sr. Dubose coincideix ab los telègramas de Cuba que ha rebut lo Gobern.

—S'ha rebut un telègrama oficial de Manila, per conducte de nostre censal a Singapoore, en lo qual s'ha donat compte que la familia del general Augusti ha lograt salvarse arrabiant sense novetat á Macabebe.

Lo general Monet continua en aquest punt, encara que constantment hostilisat per los rebeldes.

—Se comenta molt la segona entrevista que ha fet a la Reyna lo general Martinez Campos, emperemés d' aquella conferencia ha sigut de molta més duració que la primera.

En los círculs polítichs se parla de la formació d'un Gabinet sobre la base de dit general.

—No es possible interrogar als ministres sobre l'assumpto del dia.

La reserva es tan absoluta, que sois se 'ls pot arrençar aquest consell:

—No deuen escoltarre las patryas que venen de Washington.

En quant á notícias de la escuadra, no 'n donen cap y tampoch saben res, segons diuhen, del darrer combat ll' urat á Santiago de Cuba.

Aquesta tarde se celebrarà Consell adoptantse acorts trascendentals sobre qual alcans res podém dir

SERVEI DE TRENS

(SORTIDAS)

[De Reus à Barcelona]

5'04 m., correu (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y cercera.

8'56 m. exprés, primera y segona dimarts, dijous y dissabtes, (per Vilanova). Segon al dia el viernes 12'11 t. mercancies, segona y tercera.

1'57 t. correu (per Vilanova.)

1'57 t. correu (per Vilanova.)

De Barcelona à Reus. 1'57 t. correu (per Vilanova.)

5'25 m. (per Vilafranca), 1'57 t. correu (per Vilanova).

9'46 m. (per Vilanova).

1'58 t. per id.

7'39 t. exprés (dimarts, dijous y dissabtes).

De Reus à Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit. sàbates al dia.

De Mora à Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 nit. sàbates al dia.

De Reus à Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona à Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus à Lleida

8'40 m.—5'23 t.

De Lleida à Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus à Vimbodi

1'28 t. cotxes de 2.^a y 3.^a

De Vimbodi à Reus

9'53 m. cotxes de 2.^a y 3.^a.

De Tarragona à Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia à Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

REUNIÓN DE LA ADMINISTRACIÓN DE CORREOS Y TELEGRAPHOS

De Tarragona, 8'30 t.

De Barcelona, 8'30 t.

De Madrid, 2'00 t.

De Zaragoza, 2'00 t.

De Valencia, 2'00 t.

De Lleida, 7'00 t.

De Huesca, 7'00 t.

De Sabadell, 7'00 t.

De Tarrasa, 7'00 t.

De Manresa, 7'00 t.

De Tortosa, 7'00 t.

De Castelló d' Empúries, 7'00 t.

De Denia, 7'00 t.

De Alcoy, 7'00 t.

De Oriola, 7'00 t.

De Sagunto, 7'00 t.

De Burriana, 7'00 t.

De València, 7'00 t.

De Xàtiva, 7'00 t.

De Almussafes, 7'00 t.

De Palma, 7'00 t.

De Santanyí, 7'00 t.

De Inca, 7'00 t.

De Artà, 7'00 t.

De Alcúdia, 7'00 t.

De Alcudia, 7'00 t.